

นิทานคำนิยาม ๑๒ ประการ

คำนิยามที่ ๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู

(รุ่นที่ ๒.๔.๑๐)

เรียบเรียงโดย

ดร.อาทร จันทวิมล

อริบตีกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ๒๕๔๔-๒๕๔๕

สารบัญ

	หน้า
๓.๑ นกกระเรียนกตัญญู นิทานญี่ปุ่น	๓
๓.๒ เอาแม่ไปทิ้งที่ภูเขา นิทานญี่ปุ่น	๖
๓.๓ มดแดงกับนกพิราบ นิทานอีสป	๙
๓.๔ นกหัวขวานกับราชสีห์ ชาวสฤณชาติ	๑๐

ค่านิยมที่ ๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู

๓.๑ นกกระเรียนกตัญญู นิทานญี่ปุ่น

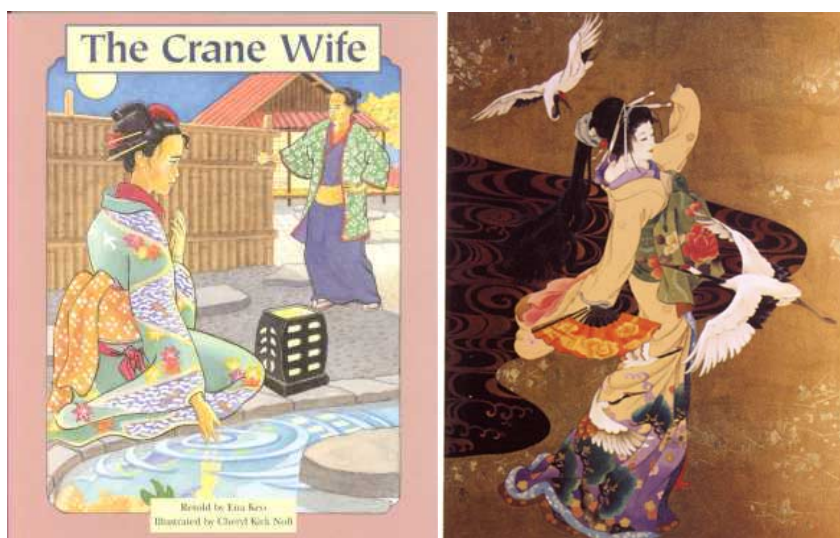
http://www.myfirstbrain.com/student_view.aspx?ID=186

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายหนุ่มชาวญี่ปุ่น ยากจนคนหนึ่งมีอาชีพตัดไม้ และหาของป่า อาศัยอยู่ในกระท่อมกลางป่าแต่เพียงคนเดียว วันหนึ่งขณะที่กำลังทำงาน มีนกกระเรียนสีขาวตัวหนึ่งตกลงมาที่เท้า ที่ปีกของนกกระเรียนมีลูกธนูปักอยู่ ชายหนุ่มจึงช่วยนกกระเรียนตัวนั้น โดยการดึงลูกธนูออกและรักษาบาดแผลให้ ในไม่ช้านกกระเรียนก็สามารถบินได้อีกครั้ง ชายหนุ่มปล่อยนกกระเรียนไปพร้อมกับพูดว่า “รักษาตัวดีๆ ละ ระวังพวกนายพรานเอาไว้อด้วย” นกกระเรียนบินวนรอบบ้าน อยู่ ๓ รอบ แล้วส่งเสียงร้องแทนการขอบคุณ ก่อนที่จะบินจากไป

<http://www.marumura.com/tale/?id=2747>

เมื่อชายหนุ่มกลับมาถึงบ้าน ก็ต้องประหลาดใจ เมื่อพบหญิงสาวแสนสวย
อยู่ที่บ้าน แล้วทั้งสองก็ได้แต่งงานกัน

<http://www.barbsteachinghelp.com/bookdetails.asp?book=710>,

<http://www.latrobe.edu.au/childlit/StWebPages/ElishaBrooks/my%20favorite%20stories.htm>

ด้วยความยากจน สามิภรรยาปรึกษากันเพื่อหารายได้เพิ่มเติม วันหนึ่ง
หญิงสาวเข้าไปในห้องปิดประตู ขอร้องไม่ให้สามีเข้าไปในห้อง แล้วเธอก็ขังตัวเอง
อยู่ในห้องเป็นเวลาานกว่า ๗ วัน โดยมีเสียงคล้ายคนทอผ้าอยู่ในห้อง ต่อมาหญิงสาว
ก็ออกมาพร้อมกับผ้าผืนงาม วันรุ่งขึ้นชายหนุ่มนำผ้าไปขายที่ตลาดได้ราคาสูงมาก
เขานำเงินกลับบ้านอย่างมีความสุข และขอให้ภรรยาทอผ้าเพิ่มขึ้นอีก

<http://adorayang.blogspot.com/>

<http://teen.mthai.com/story/74821.html>

หญิงสาวจึงเข้าไปในห้องทอผ้าต่อไป เสียงเครื่องทอผ้าดังต่อเนื่องไม่หยุดหย่อน ชายหนุ่มเริ่มเกิดความคลางแคลงสงสัย ‘หญิงสาวทอผ้าแสนสวยเช่นนี้ได้อย่างไร โดยปราศจากเส้นไหม ในที่สุดชายหนุ่มก็แอบมองเข้าไปในห้องทอผ้า เมื่อเขาเห็นภาพที่อยู่ตรงหน้า ชายหนุ่มตกใจยิ่งนัก เพราะภาพที่เห็นคือนกกระเรียนตัวหนึ่ง กำลังทอผ้าโดยใช้ขนของตัวเองแทนเส้นไหม

เมื่อนกกระเรียนรู้ตัวว่าชายหนุ่มแอบดูอยู่ จึงกล่าวว่า “ฉันคือนกกระเรียนที่คุณช่วยไว้ ฉันต้องการตอบแทนบุญคุณ เลยตัดสินใจมาอยู่กับคุณ แต่ตอนนี้คุณได้เห็นความลับของฉันแล้ว ฉันไม่สามารถจะอยู่ที่นี้ได้อีกต่อไป” นกกระเรียนพูดจบก็บินขึ้นฟ้าไป และไม่กลับมาอีก

นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานโบราณของญี่ปุ่น เกี่ยวกับความกตัญญูรู้คุณ เรียบเรียงจาก Crane Wife, Japanese Folktale

http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

๓.๒ เอาแม่ไปทิ้งที่ภูเขา นิทานญี่ปุ่น

ที่ญี่ปุ่นในสมัยเอโดะ กว่าร้อยปีมาแล้ว เกิดภัยแล้งคุกคามทำให้อาหารขาดแคลน เจ้าเมืองแก้ปัญหาโดยออกกฎหมาย และทำป้ายประกาศให้นำคนแก่อายุเกิน ๖๐ ปี ไปทิ้งบนภูเขา เพื่อให้ตากแดด อดน้ำ อดอาหารแล้วตายไปเอง จะได้ไม่เปลืองข้าวเปลืองน้ำ ผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกประหารทั้งครอบครัว

เคนจิ มีแม่ที่กำลังจะอายุครบ ๖๐ ปี เขาแบกแม่ขึ้นหลังไปทิ้งบนภูเขาสูงชื่อ อุบาสุเตะ เหมือนกับที่คนข้างบ้านพาพ่อที่อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปทิ้งเมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมา ระหว่างที่เดินไป แม่ได้เอื้อมมือหักกิ่งไม้ทิ้งระหว่างทางเพื่อให้ลูกกลับบ้านได้ถูก

http://www6.cityu.edu.hk/copsre/copsre.aspx?c=event_cornwalltheatre2&AspxAutoDetectCookieSupport=1

แต่เมื่อขึ้นไปบนป่าลึกถึงภูเขาสูง เคนจิไม่สามารถปล่อยแม่ไว้ตามลำพังได้ เพราะระลึกถึงพระคุณของแม่ที่เลี้ยงดูเขามาตั้งแต่เล็ก จึงยอมเสี่ยงตายโดยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าเมือง แบกแม่กลับมาบ้านตอนกลางดึก ซ่อนแม่ไว้ในห้องใต้ดินไม่ให้ใครรู้แล้วส่งอาหารให้แม่ทุกวัน

ไม่นานหลังจากนั้น เจ้าเมือง ก็ประกาศคำปริศนา และบอกว่าหากใครแก้ปริศนาเหล่านี้ได้จะให้รางวัล

ปริศนาข้อแรกคือ ให้ฟันเชือกจากซี่เก้า แต่ผ่านไปหลายสัปดาห์ ก็ไม่มีใครแก้ปริศนาได้ เคนจิจึงไปเล่าให้แม่ฟัง เมื่อเล่าจบแม่ก็ยิ้มแล้วบอกว่า ให้ฟันเชือกนำไปชุบน้ำเกลือแล้วนำไปเผาให้ไหม้เป็นถ่าน ซี่เก้าจะคงรูปเหมือนเชือกอยู่อย่างนั้น เมื่อเคนจินำวิธีการไปเสนอเจ้าเมือง เจ้าเมืองพอใจมาก ให้รางวัล แล้วถามปริศนาข้อสองต่อไปคือให้ร้อยเส้นไหมลอดผ่านเปลือกหอยสังข์เคนจินำปริศนาไปถามแม่ แม่ให้ผูกเส้นไหมกับขามดแล้วจับมดไปใส่ในเปลือกหอย หลังจากนั้นให้โรยน้ำตาลและจุดเทียนอีกด้านหนึ่งของเปลือกหอย เมื่อมดได้กลิ่นน้ำตาลและเห็นแสงเทียนก็จะพยายามเดินออกไป เส้นไหมก็จะถูกมดพาลอดผ่านเปลือกหอยสังข์ได้"

เมื่อเคนจินำวิธีการไปเสนอเจ้าเมือง เจ้าเมืองพอใจมาก ให้รางวัล แล้วถามปริศนาข้อสามต่อไป โดยให้ไม้มาท่อนหนึ่งแล้วถามว่า ด้านไหนมาจากโคนต้นไม้ เคนจินำปริศนาไปถามแม่ แม่บอกให้เอาไม้ไปลอยน้ำ ด้านที่จมจะเป็นด้านโคนต้นไม้ ส่วนด้านที่ลอยจะเป็นด้านยอดไม้

เมื่อเคนจินำวิธีการไปเสนอเจ้าเมือง เจ้าเมืองพอใจมาก ให้รางวัล แล้วถามปริศนาข้อที่สี่ต่อไป ให้ไปทำกลองที่มีเสียงดังโดยไม่ต้องตี เคนจินำปริศนาไปถามแม่ แม่บอกให้เปิดหนังกลองออก เอาตัวผึ้งใส่เข้าไปในกลอง พอเกิดการกระเทือน ผึ้งตกใจบินว่อน กลองก็จะมีเสียงดังโดยไม่ต้องตี

เมื่อเคนจินำวิธีการไปเสนอเจ้าเมือง เจ้าเมืองพอใจมาก ให้รางวัล แล้วถามปริศนาข้อที่ห้าต่อไป มีหมาตัวเมียสองตัว หน้าตาสัดส่วนเหมือนกันทุกอย่าง จะรู้ได้อย่างไรว่าตัวไหนเป็นแม่ตัวไหนเป็นลูก เคนจินำปริศนาไปถามแม่ แม่บอกให้เอาระดุกหนึ่งขึ้นมาให้หมาทั้งสอง หมาตัวแม่จะให้หมาตัวลูกกินก่อน

เมื่อเคนจินำวิธีการไปเสนอเจ้าเมือง เจ้าเมืองพอใจมาก ให้รางวัล แล้วบอกว่าจะให้ขออะไรก็ได้หนึ่งอย่างเป็นรางวัล เคนจิจึงขอให้เจ้าเมืองยกเลิกกฎหมายที่บังคับให้เอาคนแก่ไปทิ้งให้ตายบนภูเขา ซึ่งเจ้าเมืองก็ยอมทำตาม เคนจิจึงกลับมาบ้านอยู่กับแม่ต่อมาอย่างมีความสุข พร้อมกับคนชราจำนวนมากที่รอด

ชีวิตมาได้ จากชายหนุ่มยอดดกตัณยู และเมืองนั้นก็กลายเป็นเมืองที่ให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุต่อมา

นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานโบราณของญี่ปุ่นที่เล่าสืบต่อกันมากกว่าร้อยปี และมีการนำเค้าโครงไปทำภาพยนตร์เรื่อง Ballad of Narayama

<http://eigapedia.com/movie/the-ballad-of-narayama>

เรียบเรียงจากเรื่อง“Legend of Ubasuteyama”, Japanese Folktale

<http://en.wikipedia.org/wiki/Ubasute>

๓.๓ มดแดงกับนกพิราบ นิทานอีสป

<http://fables-dd.blogspot.com/๒๐๑๓/๐๓/ant-and-dove.html>

มดแดงตัวหนึ่งเดินไปยังหนองน้ำเพื่อหาน้ำกินแต่ด้วยความไม่ระวังตัว จึงตกลงไปในน้ำขณะที่มดแดงกำลังจะจมน้ำอยู่แล้วนั้น นกพิราบซึ่งเกาะอยู่บนกิ่งไม้เหนือหนองน้ำบังเอิญเห็นเข้าจึงรีบใช้ปากจิกใบไม้ให้หล่นลงไปใกล้ๆ ตัวมด เมื่อเห็นดังนั้นมดจึงรีบปีนขึ้นไปบนใบไม้ได้อย่างปลอดภัย และเมื่อใบไม้ลอยมาถึงริมตลิ่งมดก็รีบปีนขึ้นฝั่ง ขณะที่มดแดงกำลังกล่าวขอบคุณนกพิราบนั้น มดแดงมองเห็นนายพรานกำลังจะใช้ธนูยิงนกพิราบที่มีพระคุณ มดแดงจึงกระโดดไปกัดเท้าของนายพรานสุดแรง จนนายพรานร้องลั่นด้วยความเจ็บปวด นกพิราบได้ยินเสียงร้องของนายพราน จึงรู้ตัวบินหนีไป

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณเป็นสิ่งดีงาม”

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Dove_and_the_Ant

๓.๔ นกหัวขวานกับราชสีห์ ชาวสุคนษาดก

<http://www.sundayobserver.lk/2009/09/20/spe06.asp>

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีราชสีห์ คือสิงโต ตัวหนึ่งเที่ยวหากินอยู่ในป่า บริเวณเดียวกันกับนกหัวขวาน วันหนึ่งราชสีห์กินเนื้อกวางที่จับมาได้ด้วยความ มุมมาม จึงทำให้กระดูกติดคอ จนคอบวม ไม่สามารถจับเหยื่อหากินได้นอนปวดร้าว ทรมานอยู่หลายวัน ต่อมานกหัวขวานบินไปพบเข้าจึงร้องถามไปว่า “ท่านราชสีห์ ท่านนอนร้องครวญครางอยู่ เป็นอะไรหรือ?” “กระดูกติดคอนะสิ ฉันทนอนปวด หลายวันแล้ว ช่วยด้วย” ราชสีห์ ร้องตอบ นกหัวขวานพูดว่า “ข้าอยากจะช่วยท่านอยู่ แต่ไม่กล้าจะยื่นหัวเข้าไปในปากของท่าน กลัวท่านจะกัดซ้ำ” ราชสีห์อ้อนวอนว่า “อย่ากลัวเลย ฉันทไม่กินท่านดอก”

นกหัวขวานใจอ่อนด้วยความกรุณาสงสาร จึงให้ราชสีห์นอนตะแคงแล้ว ใช้ท่อนไม้ค้ำให้อ้าปากไว้ เพื่อไม่ให้หุบปากได้ เพราะไม่ไว้ใจราชสีห์ แล้วยื่นปากนก เข้าไปในปากราชสีห์ ใช้ปากคาบกระดูกที่ติดคอออกมา ต่อจากนั้นก็คาบท่อนไม้ ที่ค้ำปากออก แล้วบินขึ้นไปจับบนกิ่งไม้ตามเดิม ทำให้ราชสีห์หมดทุกข์จับเหยื่อกินได้ เป็นปกติ

หลายวันต่อมา นกหัวขวานบินไปพบราชสีห์กำลังนอนแทะเนื้อควายป่าอยู่ คิดจะขอแบ่งเศษเนื้อมากินบ้าง จึงจับบนกิ่งไม้เหนือราชสีห์นั้นแล้วพูดว่า “ข้าเคย ได้ช่วยเหลือท่านมาแล้ว ขอแบ่งเนื้อควายกินบ้างจะได้ไหม”

ราชสีห์ตอบว่า “เจ้านกหัวขวานเอ๋ย ในวันนั้น ขณะที่หัวของเจ้าอยู่ในปากของข้า ข้าไม่จับเจ้ากิน ทำให้มีชีวิตรอดออกมาได้นับว่าเป็นการตอบแทนบุญคุณเรียบร้อยแล้ว เจ้าจะทวงบุญคุณอะไรเพิ่มอีก” นกหัวขวานได้ฟังเช่นนั้น ก็กล่าวว่า “เป็นความผิดพลาดของข้าเอง ที่ได้ช่วยคนที่ไม่รู้จักความกตัญญู”

กล่าวจบ นกหัวขวาน ก็บินเข้าป่าและไม่คบหากับราชสีห์ไปตลอดชีวิต

จากเรื่อง The Woodpecker and the Lion

